

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

TWAALFDE HOOFDSTUK

Vlaanderens Beulen

Den volgenden morgen zetelden Titelmans, de hoogbaljuw Joos van Corteville, en nog eenige overheden van Oudenaarde op het raadhuis.

De hoogbaljuw werd in de stad niet bemind, maar wel gevreesd. Ofschoon hij in houding en manieren veel van Titelmans verschilde, had hij toch met den inkwisiteur dit gemeen, dat men reeds bij den eersten blik op zijn gelaat, onaangenaam getroffen werd. Het vluchtend voorhoofd en de kleine flikkerende oogen, de bestendige grijnslach om de dunne, bloedlooze lippen, dit alles boezemde een eerlijk man zekeren afkeer in, en dat Corteville een hardvochtig man was, had hij reeds dikwijls bewezen, toen hij streng strafte, waar hij gemakkelijk genade had kunnen schenken.

De baljuw was de slaaf van den wreedaard, die daar nevens hem troonde, Peter Titelmans, de inkwisiteur van Vlaanderen, Douai en Doornik, waarvan de historieschrijver Brandt getuigt... « dat hij onheil verbreidde wijd en zijd, verdachte lieden van haard of bed wegsleurend, om ze te werpen in hollen, te folteren, te versmachten, te verbranden zonder nauwelijks een schaduw van onderzoek of proces. »

Ha ! talrijke brave burgers of burgeressen uit Vlaanderen en 't Doorniksche waren door Titelmans ten doode verwezen. En zoo algemeen was de afkeer tegen dezen beul, dat ook katholieke magistraten van Brugge bij de hoogere over-

heid kloegen over de ongehoorde wijze, waarop Titelmans de wetten schond. Maar noch de klachten der Bruggelingen, noch die welke de Staten van Vlaanderen lieten hooren, hadden eenig gevolg; de landvoogdes immers was zelf bevreesd van den machtigen inkwisiteur, wiens invloed door zijn ambt onbeperkt was.

De inkwisiteur was de geestelijke rechter, die de ketters moest vonnissen, maar de wereldlijke ambtenaren waren verplicht hem elken verlangden bijstand te schenken in de uitoefening van zijn ambt, bij de aanhouding van verdachte personen, en ondanks alle privilegiën of charters van het land. En als men bedenkt, dat hardvochtige, verdorven kerels tot dit gewichtig ambt geroepen werden, dat men zich bij 't opsporen van slachtoffers dikwijls door begeerlijkheid naar geld en goederen liet leiden, dat de inkwisiteuren met gruwelijke wreedheid te werk gingen... dan kan men begrijpen, dat het instellen dier monsterachtige rechtbank, welke niet alleen den hervormde, maar ook den katholiek verbitterde, de eigenlijke oorzaak was der omwenteling tegen Spanje.

Joos van Corteville was een zeer gewillig werktuig van Peter Titelmans en zijn naam werd gevloekt ginds in 't woud van Eenaeme en Ronse, waar de opgejaagde bannelingen een schuilplaats zochten tegen het geweld.

Zooeven was Pieter Backereel, een deftig burger, zooals we gehoord hebben, veroordeeld om gehangen te worden en morgen zou men het vonnis voltrekken op de Groote Markt.

— Dit vonnis zal een hevigen storm verwekken, zei Corteville, en we moeten voor een sterke wacht zorgen, temeer daar ik vernomen heb, dat er pogingen in 't werk zullen gesteld worden, om den ketter uit onze handen te rukken.

— En gij zegt dat zoo kalm! riep Titelmans. Ha! 't verwondert mij niet, dat de verdoemde geuzen vijf krijgslieden aan de takken hangen. Gij weet, dat er oproer dreigt te komen, heer baljuw, en ofschoon wij reeds een uur bij elkan- der zijn, vertelt ge er mij thans pas het eerste woord van.

Corteville zag bleek van woede, maar hij moest onderdanig blijven tegenover zijn meester, en fleemend zei hij daarom:

— Heer inkwisiteur, de schijn is tegen mij en toch heb ik

niet in 't minst aan mijn plicht verzaakt. Alle maatregelen zijn genomen, om de hoofdschuldigen aan te houden.

— En wie zijn ze... noem hen!

— Jacob Blommaert en Kasper Wybo.

Een helse schaterlach klonk door de statige zaal, die prijkte met kunstgewrochten van Vlamingen.

— Blommaert, juichte Titelmans, want hij was het, die zoo vroolijk scheen, ik heb dien kerel onlangs ontmoet aan de Baerpoort en hij was toen al oproerig tegen mij. Zijn naam stond reeds op mijn lijst. Woont hij niet in dat deftige huis ginds?

De hoogbaljuw knikte toestemmend.

— Maar, bij Onze Lieve Vrouw en alle heiligen, waarom ligt hij nog niet in den kerker?

— Ik wacht nog naar eenige bewijzen... hij is niet verdacht van ketterij, maar van oproer...

— En behoort aan den wereldlijken rechter, meent ge, onderbrak Titelmans op schamperen toon. Welnu, ik beschuldig hem van ketterij en gebied zijn aanhouding, en uit kracht der plakaten van onzen edelen Koning eisch ik van u, heer baljuw, dat gij den verdachte gevangen neemt. Bewijzen... vroeg ik naar dwaze bewijzen, toen ik onlangs een wederdooper met een roestig zwaard liet onthoofden in tegenwoordigheid van zijn huisvrouw, waardoor de zenuwen van het wijf zoo geschokt werden, dat ze dood op den grond viel en haar ziel met die van haar man ter helle voer! Men wacht op bewijzen en als men die heeft, zijn de misdadigers gevlucht! Had ik bewijzen toen ik uw ketterschen schoolmeester in den kerker wierp! De bewijzen krijgen we wel, in de tortuurkamer.

De hoogbaljuw lachte... Titelmans was geestig. Ja in de tortuurkamer ontwong men aan sommige slachtoffers alle bekentenissen, die men wenschte.

— Na afloop onzer vergadering zult ge Blommaert en Wybo aanhouden en laat er een burger van Oudenaarde het wagen een woord van verzet te uiten, dan sla ik, Titelmans, hem de hersenpan in met mijn knuppel.

— Aan uw verzoek zal voldaan worden, verzekerde Corteville. Ge ziet dus, heer inkwisiteur, dat ik alles in 't werk stel, om de schuldigen op te sporen, want 't is de wensch

mijs harten onze goede stede van alle ketters en kettervrienden te bevrijden.

Intusschen had in een der kelders van 't stadhuis een ander tooneel plaats.

Op wat vochtig stroo lag een eenzaam, edelmoedig burger van Oudenaarde, wiens eenigste misdaad geweest was, de nieuwe leer te onderzoeken. En daarvoor had men zijn kloek lichaam gefolterd en gepijnigd, gerokken en geschroeid.

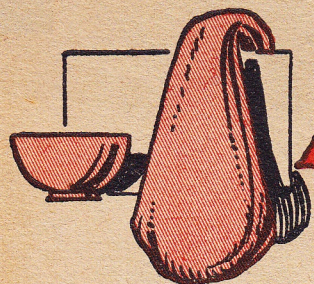
Een weenende vrouwe, weldra een weduwe en negen schreiende kinderkens omringden dien gebroken man, in wien ze nauwelijks hun echtgenoot of vader herkenden.

De jongsten begrepen het nog niet, dat hun « vaderke » morgen terechtgesteld zou worden en ze smeekten Backereel mede naar huis te gaan.

En de moeder zat kermend naast den lijder, pogende zijn vreeselijke wonden te verzachten, terwijl de oudste zoon in machteloze woede de vuisten balde en de beulen zijns vaders vervloekte.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926